herpy

SLANGER

Corallus caninus

Corallus caninus er en slank, trelevende boa fra Guyanaskjoldet i Sør-Amerika. Voksne dyr er lysegrønne med hvite tegninger, ungdyrene rødoransje. Arten blir omtrent 120-200 cm. Siden 2009 dekker navnet bare bestandene nord for Amazonaselven, mens dyrene i Amazonasbassenget hører til *Corallus batesii*. Arten krever et stort, høyt og fuktig terrarium og en erfaren holder.

Familie: Boidae Engelsk: Emerald Tree Boa Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**120-200 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**15-20 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**180 × 60 × 120 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Varmeplass	**29-32 °C**
Temperatur, natt	**22-25 °C**
Luftfuktighet	**75-90 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 2
Kosthold	**Virveldyr**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kjønnsmoden	**36-60 mnd.**
Kullstørrelse	**5-20 unger**
Drektighet	**180-210 dager**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Corallus caninus er en middels stor boa med sammentrykt kropp, stort, pæreformet hode, varmegroper i leppeskjellene, svært lange framtenner, loddrett pupill og gripehale. Voksne dyr er grønne med emaljehvite tegninger på ryggen, ofte parvise trekanter eller tverrbånd; sjelden er ryggen helt ensfarget grønn. Leppene er som regel gule, og buken er hvit til gul. Ungdyrene er rødoransje med hvite tegninger, sjelden grønne, og begynner å bli grønne etter omtrent 4 måneder.

Hunnene er lengre og tyngre enn hannene, som er slankere. Arten blir omtrent 120-200 cm, og store hunner kan overstige 200 cm. Den er dermed slankere og mindre enn *Corallus batesii*.

Fram til 2009 ble alle grønne *Corallus* i Sør-Amerika regnet til én art. Det året ble bestandene i Amazonasbassenget skilt ut som *Corallus batesii*, og navnet *C. caninus* dekker i dag bare bestandene på Guyanaskjoldet. Artene skilles på tre trekk: *C. caninus* har få skjell på tvers av snuten mellom tredje og fjerde overleppeskjell (2-6, i gjennomsnitt 3,4), *C. batesii* flere (3-12, i gjennomsnitt 6,9). *C. caninus* mangler den hvite midtstripen på ryggen som *C. batesii* kan ha, og har nesten ingen hvite flekker på sidene (0-11 mot 0-38). Forskjellen i mitokondrielt DNA mellom de to er 3-16 %. Mye av litteraturen om stell fra før 2009 dekker begge artene, og tall om størrelse, fuktighet og atferd må leses med det for øye. Artene kan få fruktbare avkom sammen i fangenskap, så dyr uten kjent opprinnelse kan være vanskelige å artsbestemme.

Arten er mer nervøs enn *Corallus batesii* og egner seg til å se på, ikke til å ta opp. Dyrene er nattaktive. Om dagen hviler de opprullet på en gren med hodet i midten av spiralen.

Utbredelse og leveområde

Corallus caninus lever på Guyanaskjoldet i det nordøstlige Sør-Amerika: Guyana, Surinam, Fransk Guyana, det østlige og sørlige Venezuela (Bolívar og Amazonas) og det nordøstlige Brasil nord for Amazonaselven og nord og øst for Rio Negro (Amapá, Pará, Roraima og Amazonas). Arten finnes fra havnivå og opp til omtrent 200 m.

I Amazonasbassenget sør for Amazonaselven og vest for Rio Negro lever *Corallus batesii*. Bestandene i Colombia, Ecuador, Peru og Bolivia, som tidligere ble regnet til *C. caninus*, hører i dag til den arten. Grensen mellom de to artene er ikke fastlagt nøyaktig.

> **Naturlig utbredelse:** Guyana, Surinam, Fransk Guyana, Venezuela og Brasil.

LEVEOMRÅDE

Arten er helt trelevende og lever i primær og sekundær regnskog, ofte over vassdrag, men uten å være avhengig av åpent vann. Den holder til i trekronene og i lavere vegetasjon og går bare sjelden ned på bakken. Klimaet er varmt og fuktig året rundt med mer enn 1.500 mm nedbør i året.

Om dagen ligger dyret opprullet på en vannrett gren. Om natten jakter det fra bakhold, hengende i en S-formet stilling med hodet pekende nedover, og tar først og fremst gnagere, pungrotter og flaggermus. Unge dyr tar også øgler og slanger. Byttet fanges med et lynraskt hogg og drepes ved kvelning. Dyret drikker regndråper fra blader og fra sin egen kropp.

Stell

TERRARIET

Et voksent dyr skal ha et terrarium på minst 180 × 60 × 120 cm (lengde × bredde × høyde), og større og særlig høyere er bedre. Lengden skal minst tilsvare slangens lengde, slik at den kan strekke seg helt ut, og høyden skal gi plass til å søke varme og fuktighet på ulike nivåer uten å gå ned på bunnen. Terrariet skal åpnes forfra, og sidene bør ikke være gjennomsiktige, fordi det gjør dyret utrygt. En ung slange kan bo i et terrarium av voksen størrelse når det er nok skjul.

Det skal være solide, men tynne vannrette grener i flere høyder, som dyret kan få et godt grep om. Grenene skal sitte fast, men helst kunne tas ut, slik at dyret ikke må trekkes av dem. Skjulekasser under taket og på sidene gir trygghet, og levende eller kunstige planter gir dekning og holder på vanndråper.

Bunnen skal være minst 10 cm dyp og fuktholdende, for eksempel 40 % matjord, 40 % kokosfiber og 20 % sand, med et lag løv oppå. Det skal være god ventilasjon uten trekk: åpninger øverst på den varme siden og nederst på den kalde siden, og gjerne en liten vifte i den kalde enden. Fjern avføring med en gang, og skift hele bunnen hver 3.-6. måned.

Dyrene holdes hver for seg. Nye dyr skal i karantene i 3-6 måneder.

Les mer: Karantene og hygiene

TEMPERATUR

Corallus caninus skal ha en jevn varme i hele terrariet og en tydelig solplass. Solplassen, en vannrett gren under varmekilden, skal være 29-32 °C. Resten av terrariet skal om dagen være 24-28 °C, med omtrent 22-24 °C i den kjølige enden. Om natten skal det være 22-25 °C.

Bruk flere like varmelamper side om side, slik at hele det opprullede dyret varmes jevnt, og plasser dem slik at dyret ikke kan komme i berøring med dem. Bruk glødelamper eller infrarøde lamper, ikke fargede pærer. Er rommet kaldere enn 22 °C om natten, skal en lysløs varmekilde med termostat holde varmen oppe; et varmepanel i den ene enden, styrt av en termostat med føleren på den kjølige siden, er en god løsning. Mål temperaturen flere steder og i flere høyder med et infrarødt termometer og fastmonterte følere.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal være høy og stabil: 75-90 %. Opplysningene varierer fra 65-75 % til 75-90 %, men arten tåler svingende fuktighet dårlig, og stabiliteten er viktigere enn det nøyaktige tallet. Terrariet skal kunne tørke mellom sprayingene, og det må aldri stå vann og renne nedover rutene, for stillestående, kondenserende fuktighet gir mugg og luftveisinfeksjon.

Spray bunn og planter flere ganger daglig i korte perioder, gjerne med et automatisk sprayanlegg og destillert vann eller vann fra omvendt osmose. Spray ikke direkte på dyret, for fordampningen kan kjøle det ned. Dyret drikker dråper fra bladene og fra sin egen kropp, og setter man dessuten en stor vannskål høyt oppe ved siden av en gren, drikker det også derfra. Skift vannet minst en gang i uken. Mål fuktigheten med to digitale hygrometre i ulik høyde. Væskemangel viser seg som tilbakeholdt avføring med store uratklumper og ufullstendige hudskift.

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og kan klare seg uten UVB, men et svakt UVB-lys gir en tydeligere døgnrytme og sikrer D3-vitamin. Arten hører til Ferguson-sone 2, med en UV-indeks på omtrent 2-3 ved solplassen. Et T5 HO-rør på 5-6 % UVB skal sitte 30-40 cm over slangens rygg når det lyser gjennom nett, og 35-45 cm uten nett. Røret skal sitte på den varme siden sammen med varmelampene og skiftes hver 12. måned, selv om det fortsatt lyser. Mål gjerne med en UV-måler.

Lyset skal være på 12 timer i døgnet og slått av om natten. Med nok skygge og planter velger dyret selv hvor mye lys det vil ha.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Corallus caninus skal ha hele byttedyr: mus, rotter, hamstere, gerbiler, vaktler og kyllinger, og rotter er det beste fôret. Størrelsen følger dyret: fra rottevalper på 4-6 g til ungdyr og opptil mellomstore rotter til voksne hunner, mens hannene får litt mindre byttedyr. Bruk opptinte, frosne byttedyr framfor levende, som kan bite og skade slangen. Byttet varmes til 32-38 °C og tilbys med en lang pinsett, for dyret hogger raskt og kan treffe feil.

Byttet skal veie omtrent 10 % av slangens vekt og være høyst 1-1,5 ganger så bredt som slangen på det bredeste stedet. Unge dyr får mat hver 7.-10. dag, halvvoksne hver 10.-20. dag og voksne hver 2.-4. uke. Arten er naturlig slank og blir lett for tykk. Den skal se muskuløs ut, ikke rund, og særlig hannene holdes slanke.

Dyret har som regel avføring etter to-tre måltider, og et fjerde måltid gis først når det har hatt avføring. Byttet kan en gang iblant støves lett med en blanding av kalk og vitaminer før det tines.

ATFERD OG HÅNDTERING

Corallus caninus er ofte nervøs og forsvarsberedt, særlig som ung, og er ikke et dyr for hyppig håndtering. Føler den seg truet, legger den seg i en S-formet stilling og hogger. De svært lange framtennene gir dype sår.

Pirk lett til dyret med en krok eller en papprull før det tas ut, slik at det vet at det ikke er mat på vei. Dra det aldri av grenen: kløper man forsiktig på den sammenrullede halen med en neglekant, slipper det taket. Halen er skjør, særlig det første året, og et knekk blir varig. Under håndteringen snor dyret seg om armer og kropp for å holde balansen; la det ikke komme rundt halsen. Vask hendene før og etter, og la aldri barn håndtere dyret alene.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er lengre og tyngre enn hannene, og hannene er slankere og har større spor. Kjønnet bestemmes sikrest med sonde av en erfaren holder eller en dyrlege. Hannene er kjønnsmodne etter 3-4 år og hunnene etter 4-5 år. Hunnen skal være muskuløs, ikke tykk, før hun settes i avl.

PARRING

Parringstiden er typisk april-juli, og hunnene yngler normalt bare annethvert år. Under parringen ligger hannen tett inntil hunnen og forsøker å slå halen om hennes. Hannene skal være slanke når de settes til hunnen, for slanke hanner er mer parringsvillige. Hannene kan være aggressive mot hverandre, så bare én hann settes sammen med hunnen.

Hunnen faster ofte i flere måneder i den siste delen av drektigheten uten å gå nevneverdig ned i vekt. *Corallus caninus* og *Corallus batesii* kan få fruktbare avkom sammen, så de to artene skal holdes adskilt i avlen.

EGGLEGGING OG KULL

Corallus caninus føder levende unger. Drektigheten varer 6-7 måneder. Et kull er typisk 5-12 unger, i gjennomsnitt omtrent 10, men kan nå opp i 20. Den drektige hunnen skal ha tilgang til både varme og vann, for væskemangel kan gi unger som setter seg fast ved fødselen. Hunnen steller ikke ungene etter fødselen.

INKUBASJON

Det er ingen egg å ruge, for arten føder levende unger. Under drektigheten skal hunnen ha en stabil, varm gradient, friskt vann og ro, og fuktigheten skal holdes stabil. Ungene skilles fra hunnen så snart de er født, og ubefruktede egg og dødfødte unger fjernes.

OPPDRETT AV UNGER

Nyfødte unger er 40-50 cm lange, veier 20-50 g og er rødoransje. Etter omtrent 4 måneder begynner de å bli grønne. Hold hver unge for seg i en liten boks med grener, fuktig bunn og skjul, og sett grenene slik at ungen kan nå både bunnen og vannskålen.

Ungene skifter hud innen to uker etter fødselen, og først deretter tilbys mat: en opptint rottevalp på 4-6 g, varmet godt opp. Deretter tilbys mat omtrent hver 7.-10. dag. En del av ungene tar rottevalpen av seg selv; resten kan ta en levende dvergmus eller ung mus eller må hjelpes med å spise en tid. Det er lettere å få ungene i gang enn hos *Corallus batesii*. Ved omtrent 6 måneders alder spiser de fleste fast og kan gå over til rotter av passende størrelse.

Helse og vanlige feil

De fleste problemer skyldes feil i oppsettet. Typiske problemer er:

- Dehydrering ved lav luftfuktighet: tilbakeholdt avføring med store uratklumper og hudskifte som sitter fast.
- Luftveisinfeksjon ved for kald, stillestående eller for fuktig luft: dyret puster med åpen munn eller har slim i munnen.
- Fedme ved for hyppig eller for stor fôring: arten skal være muskuløs, ikke rund.
- Knekk eller bule på halen etter rykk i halen, særlig hos unge dyr.
- Midd og innvendige parasitter, særlig hos viltfangede dyr. Bruk oppdrettede dyr og sett nye dyr i karantene.
- Oppkast ved for store byttedyr eller for lav temperatur.
- Mugg og bakterier ved vedvarende kondenserende fuktighet.

Veg dyret jevnlig og før dagbok over vekt, fôring og hudskifte. Et plutselig vekttap er ofte det første tegnet på sykdom. Krypdyr skjuler sykdom, så oppsøk en dyrlege med erfaring med krypdyr hvis dyret ikke spiser, går ned i vekt, puster med åpen munn eller virker sløvt.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.